

คำวนที่สุด

ที่ พณ ๐๖๐๔/๒๓๗๔



สว. ๑๘๙
วันที่ ๑๐ มิ.ย. ๖๒
เวลา ๑๐.๐๕
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส31574
วันที่ : ๑๗/๖/๖๒
วันที่ : ๑๐ มิ.ย. ๖๒ เวลา : ๑๐:๐๐

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ

อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคประจำปี ๒๕๖๒ (ครั้งที่ ๒๕)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี คำวนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๗๖๓๗ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. เอกสารแถลงการณ์รัฐมนตรีการค้าเอเปคประจำปี ๒๕๖๒ และคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๓. วิดีทัศน์ผลการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคประจำปี ๒๕๖๒ (ครั้งที่ ๒๕)

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอผลการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคประจำปี ๒๕๖๒ (ครั้งที่ ๒๕) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ และขอเสนอวิทัศน์ ความยาว ๓ นาที โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่อง ดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๑. เรื่องเดิม

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงพาณิชย์ได้เสนอเรื่องขอความเห็นชอบร่างแถลงการณ์รัฐมนตรีการค้าเอเปคประจำปี ๒๕๖๒ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้แทนร่วมรับรองแถลงการณ์ดังกล่าว ในการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคประจำปี ๒๕๖๒ (ครั้งที่ ๒๕) ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคมีหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการต่าง ๆ กระทรวงพาณิชย์จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุมดังกล่าว

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการต่าง ๆ ซึ่งต้องนำไปปฏิบัติและติดตามความคืบหน้าเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป

๔. ข้อเท็จจริง

สาธารณรัฐชิลีในฐานะเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคประจำปี ๒๕๖๒ (ครั้งที่ ๒๕) ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ เมืองบิญา เดล มาร์ โดยกระทรวงพาณิชย์มอบหมายให้ รองปลัดกระทรวงพาณิชย์ (นางสาวอรุณี พูลแก้ว) เป็นผู้แทนเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว

กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนสรุปสาระสำคัญของการประชุมฯ และการหารือทวิภาคี ดังนี้

๔.๑ การประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคครั้งที่ ๒๕ รัฐมนตรีการค้าเอเปคได้ร่วมหารือแลกเปลี่ยน ข้อคิดเห็นและพิจารณาแนวทางการดำเนินการของเอเปคภายใต้แนวคิดหลัก คือ “เชื่อมโยงประชาชนเพื่อสร้างอนาคต (Connecting People, Building the Future)” ใน ๓ หัวข้อ ซึ่งสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

หัวข้อที่ ๑ การสนับสนุนระบบการค้าพหุภาคีและองค์การการค้าโลก

เขตเศรษฐกิจสมาชิกส่วนใหญ่เห็นว่า เอเปคควรแสดงบทบาทอย่างสร้างสรรค์ในการสนับสนุนการยึดมั่นในระบบการค้าพหุภาคี ให้ความสำคัญกับหลักความโปร่งใส และการไม่เลือกปฏิบัติ รวมทั้งปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO)

หัวข้อที่ ๒ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค

(๑) เป้าหมายโบกอร์ (Bogor Goals): เห็นพ้องให้เขตเศรษฐกิจเอเปคสนับสนุนการดำเนินงานที่ยังไม่แล้วเสร็จในการเปิดเสรีการค้าการลงทุนอย่างสมัครใจให้สำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อบรรลุเป้าหมายโบกอร์ภายในปี ๒๕๖๓ และสนับสนุนให้มีกิจกรรมและข้อริเริ่มเพื่อสนับสนุนการค้าบริการ ซึ่งเป็นการผลักดันครั้งสุดท้าย (final push) โดยให้มีการลดอุปสรรคและอำนวยความสะดวกด้านการค้าบริการ และเน้นย้ำการเสริมสร้างความสามารถทางการแข่งขันของภาคบริการภายในปี ๒๕๖๘ นอกจากนี้ ที่ประชุมผลักดันให้เขตเศรษฐกิจเอเปคเร่งลดภาษีสินค้าสิ่งแวดล้อมโดยเร็ว และเห็นชอบให้เขตเศรษฐกิจมีส่วนร่วมในการขยายขอบเขตความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มมากขึ้น

(๒) การจัดตั้งเขตการค้าเสรีเอเชีย-แปซิฟิก: สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของเขตเศรษฐกิจเอเปคในประเด็นสำคัญ และประเด็นการค้าใหม่ อาทิ มาตรการที่มีใช้ภาษี (Non-Tariff Measures: NTMs) กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Rules of Origin: ROO) ความโปร่งใส E-Commerce วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมและรายย่อย (MSMEs) สตรี และการเสริมสร้างทักษะการเจรจา FTAs/RTAs เป็นต้น ซึ่งจะช่วยเตรียมความพร้อมต่อการเข้าร่วมความตกลงการค้าเสรีที่ครอบคลุมและมีมาตรฐานสูง

(๓) การรวมกลุ่ม ๔.๐: เห็นพ้องถึงความสำคัญของความเชื่อมโยงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก และความสำคัญของการค้าบริการและเศรษฐกิจดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการลดอุปสรรคในการค้าบริการและการค้าดิจิทัล

(๔) วิสัยทัศน์ภายหลังปี ๒๕๖๓ (ค.ศ. ๒๐๒๐): รับทราบความคืบหน้าของกลุ่มวิสัยทัศน์เอเปคในการจัดทำวิสัยทัศน์ภายหลังปี ๒๕๖๓ ที่มีความท้าทายเพื่อรองรับการค้าการลงทุนเสรี และเปิดกว้าง

หัวข้อที่ ๓ การเสริมสร้างการเจริญเติบโตที่ครอบคลุมและยั่งยืนในยุคดิจิทัล

(๑) การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัล (Digital Transformation): เห็นพ้องให้ดำเนินการตามแผนงานด้านอินเทอร์เน็ตและเศรษฐกิจดิจิทัลของเอเปค (APEC Internet and Digital Economy Roadmap: AIDER) เพื่อให้มีการไหลเวียนอย่างเป็นอิสระของข้อมูล โดยยังคงรักษาข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งการสนับสนุน MSMEs เข้าสู่ตลาดโลกและเข้าเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่มูลค่าโลกผ่านการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม

(๒) สตรีและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs): สนับสนุนให้มีการจัดทำแผนงานด้านสตรีและการเจริญเติบโตที่ครอบคลุม เพื่อส่งเสริมบทบาทและพัฒนาขีดความสามารถทางเศรษฐกิจของสตรีสู่ระดับสากล

(๓) การปกป้องมหาสมุทร: ตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล และวิกฤตมลพิษทางทะเลหรือขยะทะเล รวมทั้งการห้ามการอุดหนุนประมงที่ก่อให้เกิดปัญหาการทำประมงเกินขนาดและเกินศักยภาพ และการอุดหนุนที่นำไปสู่การทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและขาดการควบคุม (Illegal, unreported, and unregulated: IUU) โดยเห็นพ้องให้มีการจัดทำแผนงานที่เกี่ยวข้องภายใต้เวทีเอเปคต่อไป

๔.๒ ถ้อยแถลงของไทย ในการประชุมครั้งนี้ ไทยได้กล่าวสนับสนุนระบบการค้าพหุภาคีที่ยึดถือกฎเกณฑ์ทางการค้า ซึ่งเป็นพื้นฐานของการค้าระหว่างประเทศที่เสรี โปร่งใส และคาดการณ์ได้ โดยส่งเสริมการปรับปรุงกลไกการทำงานของ WTO ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมผลักดันกระบวนการแต่งตั้งสมาชิกองค์การอุทธรณ์ในตำแหน่งที่ว่างอยู่ รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการตามเป้าหมายโบกอร์ และการดำเนินการ

ตามแผนงานเอเปคเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านการค้าบริการ (APEC Services Competitiveness Roadmap: ASCR) และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ อีกทั้งกล่าวสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมไปสู่ FTAAP โดยยินดีที่จะร่วมมือในการดำเนินโครงการเอเปคต่อไป นอกจากนี้ ได้เน้นย้ำการส่งเสริม MSMEs E-Commerce และการปฏิบัติตามแผนงาน AIDER ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานราก และการเข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่าโลก สำหรับวิสัยทัศน์เอเปคหลังปี ๒๕๖๓ ไทยมุ่งหวังให้รายงานของกลุ่มวิสัยทัศน์เอเปคจะเสนอแนะทิศทางอนาคตของเอเปค โดยคำนึงถึงความเห็นของทุกภาคส่วน รวมทั้งภาคเอกชน อาทิ สภาที่ปรึกษาธุรกิจเอเปค (APEC Business Advisory Council: ABAC) และสภาความร่วมมือด้านเศรษฐกิจในแปซิฟิก (Pacific Economic Cooperation Council: PECC)

ทั้งนี้ แฉงการณ์รัฐมนตรีการค้าเอเปคประจำปี ๒๕๖๒ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๓ การหารือทวิภาคี รองปลัดกระทรวงพาณิชย์ (นางสาวอรุณี พูลแก้ว) ได้พบหารือทวิภาคีกับผู้ช่วยรัฐมนตรีด้านการค้าชิลี (Mr. Rodrigo Yáñez) เพื่อหารือประเด็นการค้าระหว่างกัน โดยชิลีได้แสดงความสนใจที่จะเข้าร่วมความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (ASEAN-Australia-New Zealand Free Trade Agreement: AANZFTA) โดยขณะนี้ชิลีมีความตกลงการค้าเสรีกับประเทศสมาชิกอาเซียนแล้วกับไทย สิงคโปร์ บรูไน มาเลเซีย และกำลังจะสรุปผลการเจรจากับอินโดนีเซีย ซึ่งไทยแจ้งว่าจะพิจารณาและหารือร่วมกับอาเซียนและคู่เจรจาต่อไป

๕. ความเห็น/ข้อสังเกต

๕.๑ จีนและสหรัฐฯ มีท่าทีที่รอมชอมกันมากขึ้น จึงทำให้เอเปคประสบความสำเร็จสามารถบรรลุฉันทามติในการออกแถลงการณ์ร่วมรัฐมนตรีการค้าเอเปคประจำปี ๒๕๖๒ ได้ โดยเป็นแถลงการณ์ระดับรัฐมนตรีการค้าครั้งแรกในรอบ ๓ ปี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสมาชิกเอเปคให้ความสำคัญกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

๕.๒ สมาชิกที่มีบทบาทสำคัญในเอเปคแสดงท่าทีในประเด็นสำคัญ ดังนี้

(๑) การปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ WTO: สหรัฐฯ เน้นการปฏิบัติตามกฎกติกาที่ตกลงกันไว้ภายใต้ WTO เช่น การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในการแจ้งข้อมูลมาตรการและกฎระเบียบทางการค้า และเห็นว่า การวินิจฉัยขององค์กรอุทธรณ์ไม่เป็นไปตามที่ความตกลง WTO กำหนดไว้

(๒) การปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่าง (Special and Differential Treatment: S&DT): สหรัฐฯ สนับสนุน S&DT แต่เห็นว่าควรให้แก่ประเทศที่จำเป็นต้องได้รับสิทธิ S&DT เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขัน

(๓) การปฏิรูป WTO: จีนยังคงต่อต้านการใช้มาตรการทางการค้าฝ่ายเดียวและมาตรการปกป้อง และผลักดันการคัดเลือกสมาชิกองค์กรอุทธรณ์โดยเร็ว รวมทั้งสนับสนุนระบบการค้าพหุภาคี การปรับปรุงกลไกการทำงานของ WTO เพื่อรักษากลไกระงับข้อพิพาทไม่ให้หยุดชะงัก ซึ่งสหรัฐฯ สนับสนุนให้หารือประเด็นดังกล่าวภายใต้ WTO

(๔) การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค: จีนยังคงผลักดันให้มีการหารืออย่างจริงจังเกี่ยวกับการจัดตั้งเขตการค้าเสรีเอเชีย-แปซิฟิก (FTAAP) ขณะที่สหรัฐฯ ไม่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว แต่สนับสนุนการค้าต่างตอบแทนและส่งเสริมการค้าการลงทุนที่มีมาตรฐานสูงและลดอุปสรรคทางการค้าดิจิทัล

๕.๓ เขตเศรษฐกิจสมาชิกส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการบรรลุเป้าหมายโบกอร์ และเร่งดำเนินการในประเด็นดังกล่าว เพื่อให้สามารถหาข้อสรุปและรายงานต่อที่ประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคต่อไป โดยมีประเด็นที่จะต้องเร่งดำเนินการคือ การลดภาษีสินค้าสิ่งแวดลอม ซึ่งผู้นำรับมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๕ และขณะนี้ มี ๓ ประเทศ ได้แก่ ชิลี ไทย และอินโดนีเซีย จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ซึ่งกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศจะหารือแนวทางการดำเนินการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคประจำปี ๒๕๖๒ (ครั้งที่ ๒๕) และผลการหารือทวิภาคีระหว่างไทยกับสาธารณรัฐชิลี พร้อมทั้งขอเสนอวิดิทัศน์ ความยาว ๓ นาที ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุมดังกล่าว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นางสาวสุติมา บุญยประสงค์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ รักษาราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สำนักอเมริกา แอฟริกาและองค์การระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๖๑๔

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๑๖